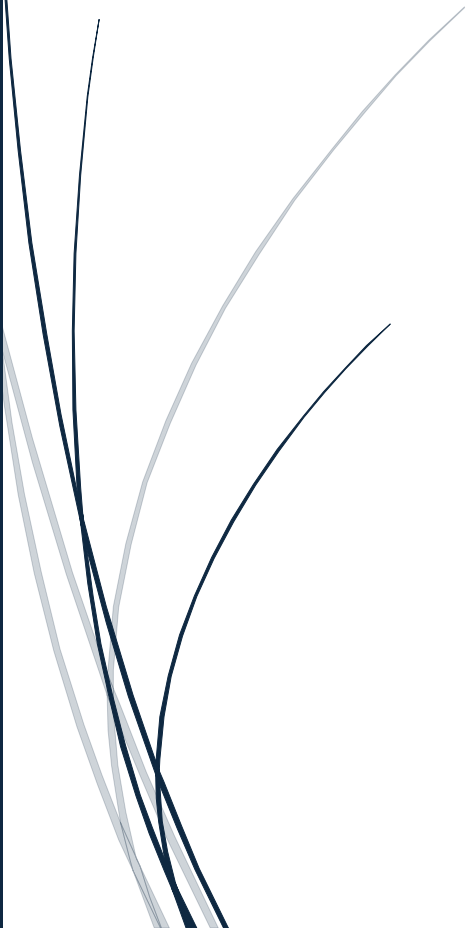

23-6-2026

Broedvogeltelling Amerkantop

Tristan, Robin, Imre en Jochem

Inhoud

Inleiding	2
Methode en materiaal	3
Resultaten.....	4
Ooit aan de Amer.....	5
Veld voor Verder	7
(B)oerBurgerBos	9
Discussie	11
Bronnenlijst	13
Bijlages	16
Bijlage I	16
Bijlage II	0

Inleiding

Biodiversiteit staat wereldwijd onder druk als gevolg van onder andere veranderingen in landgebruik, habitatverlies en klimaatverandering. Vogels worden veel gebruikt als indicatorsoorten voor de kwaliteit van een ecosysteem, omdat veranderingen in de leefomgeving vaak snel zichtbaar zijn in de samenstelling en aantallen van vogelpopulaties. Het inventariseren van broedvogels levert daarom waardevolle informatie op over de ecologische kwaliteit van een gebied en biedt handvatten voor natuurbeheer en biodiversiteitsontwikkeling.

Voedselbossen vormen een duurzame vorm van landgebruik waarin bomen, struiken en kruidachtige vegetatie samen een gevarieerd ecosysteem vormen. Door de afwisseling in vegetatiestructuur bieden voedselbossen geschikte leef-, foerageer- en broedgebieden voor een groot aantal vogelsoorten. Om de ecologische waarde van deze gebieden goed te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in de aanwezige vogelsoorten en hun verspreiding.

In opdracht van dhr. Bousche van Voedselbossen Amerkantop is een inventarisatie uitgevoerd van de aanwezige broedvogels en algemene vogelsoorten binnen drie voedselbossen: Ooit aan de Amer, Veld voor Verder en (B)oerBurgerBos. De aanleiding is de behoefte aan een actueel overzicht van de vogelsoorten die gebruikmaken van deze gebieden. Via systematische broedvogeltellingen en veldobservaties zullen de aanwezige soorten, hun verspreiding en de dichtheid van de broedvogelpopulaties in kaart worden gebracht. De resultaten vormen een basis voor het beheer en de verdere ontwikkeling van de voedselbossen, met het behoud en de versterking van de biodiversiteit als uitgangspunt.

De onderzoeksvraag die daarbij hoort is: Welke broedvogels komen voor in de drie voedselbossen van Amerkantop en in welke dichtheid broeden deze soorten binnen het onderzoeksgebied?

Met als deelvragen:

- Op welke manieren zijn de gebieden waardevol voor de aangetroffen vogelsoorten?
- Zijn er aanpassingen die de opdrachtgever aan het gebied kan maken om het nog kansrijker te maken?

Methode en materiaal

AmerkantOp bestaat uit drie gebieden. Het (B)oerBurgerBos is een wat jonger bosje dat in 2018 is aangelegd op voormalige landbouwgrond. Het initiatief is ontstaan vanuit Stichting AmerkantOp, het doel is om samen met buurtbewoners een toekomstbestendig bosje te creëren. Het gebied bestaat uit een afwisseling van wat loofbomen, struiken en kruidenrijk gras. Door de variatie aan beplanting zal de biodiversiteit groeien en ontstaat er een leefgebied voor vogels, verschillende insecten en kleine zoogdieren. Het bos is bedoeld als ontmoetingsplek waar natuur, educatie en recreatie samenkomen.

Ooit aan de Amer is een biologische notenboomgaard het is aangelegd op agrarische grond nabij de rivier de Amer. De naam verwijst naar de geschiedenis van het landschap, het lag eeuwen geleden direct aan de rivier. Tegenwoordig groeien in de boomgaard verschillende soorten noten en andere bomen. Daarnaast wordt het terrein gebruikt voor onderzoek naar duurzame notenteelt.

Veld voor Verder is een voedselbos dat ook sinds 2018 wordt ontwikkeld door de Stichting AmerkantOp. Eerst was het vroeger vooral akkerland, nu is het een gevarieerd landschap met fruit en notenbomen, struiken, kruiden en bloemen. Het voedselbos is ontworpen volgens natuurlijke principes waarbij verschillende planten elkaar zouden versterken en de bodem gezond houden. Het gebied laat zien hoe voedselproductie en natuurontwikkeling gecombineerd kunnen worden en dient als voorbeeldlocatie voor duurzaam landgebruik en educatie.

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden is er gebruik gemaakt van een gestandaardiseerde methode om de broedvogels van de voedselbossen van Amerkantop te inventariseren. Hierdoor wordt de meest betrouwbare data verkregen en wordt geprobeerd uit te sluiten dat migrerende vogels worden meegeteld die niet in het gebied broeden en daardoor niet van waarde zijn voor dit onderzoek. Wel werden 'niet broedvogels' opgeschreven. Dit zodat duidelijk is welke soorten al aangetrokken zijn tot het gebied en om te bepalen of het gebied in de toekomst eventueel geschikt gemaakt kan worden voor deze soorten om tot een broedsucces te komen.

De methode van het inventariseren van de broedvogels is relatief simpel. Er worden 2 rondes gelopen door de 3 gebieden. Hierbij worden alle broed indicatieve en territoriale vogels opgeschreven en ingevoerd op waarneming.nl via de IOBS app. Via waarneming.nl kan vervolgens systematisch de ingevoerde gegevens geëxporteerd worden in CSV-bestandsformaat. Vanuit deze gegevens valt verschillende relevante informatie te halen waaronder; Nederlandse naam, Latijnse naam, Locatie, Genus, Nederlandse familienaam en enzovoort. Deze gegevens zijn importeerbaar in ArcGIS en zo creëer je een mooie overzichtelijke kaart met bruikbare data.

Na het lopen van twee rondes en het opstellen van twee overzichtelijke kaarten van territoriale of broedindicatieve vogels, is gekeken naar de geclusterde waarnemingen. Ondanks dat er slechts twee bezoeken hebben plaatsgevonden, geven deze geclusterde waarnemingen veel inzicht in de vraag of een vogel daadwerkelijk in het gebied broedt, of dat het bijvoorbeeld gaat om een doortrekkende vogel die slechts één dag aanwezig is geweest. Deze geclusterde waarnemingen worden vervolgens verwerkt in een nieuwe kaart, waarop zichtbaar is waar de territoria van verschillende soorten zich bevinden.

Tijdens de inventarisatie is gebruikgemaakt van verschillende middelen om vogels waar te nemen en gegevens vast te leggen. Voor het vervoer en het afleggen van grotere afstanden tussen de onderzoeksgebieden werd een auto gebruikt. Vogels werden geobserveerd met behulp van een verrekijker en een telescoop waardoor soorten op grotere afstand goed konden worden geïdentificeerd. Daarnaast zijn camera's gebruikt om waarnemingen vast te leggen en later te controleren. Voor het registreren en verwerken van gegevens wordt er gebruikgemaakt van een laptop en mobiele telefoons die overigens ook werd ingezet als microfoon om geluiden op te nemen en te identificeren.

Resultaten

Tijdens de twee inventarisatierondes werden over de drie onderzoekslocaties in totaal 22 broedvogelsoorten vastgesteld (Tabel 1). Het gaat om de locaties (B)oerBurgerBos, Ooit aan de Amer en Veld voor Verder, alle drie voedselbossen in beheer van Stichting Amerkantop.

Tabel 1: Broedvogelsoorten vastgesteld in alle 3 de plangebieden met daar achter het aantal teritorria.

Soorten	(B)oerburgerbos	Ooit aan de Amer	Veld voor verder	Eindtotaal
Bosrietzanger				0
Cetti's zanger			1	1
Fitis	2		1	3
Grasmus	2	5	1	8
Groene specht	1			1
Groenling				0
Grote bonte specht			1	1
Heggenmus		1		1
Kauw				0
Koekoek	1			1
Koolmees		2	3	5
Merel		1	1	2
Pimpelmees	1	1	1	3
Putter				0
Roodborst		1		1
Roodborsttapuit		1		1
Spotvogel		2		2
Tijftjaf	1	1	1	3
Tuinfluiter		5	1	6
Vink	4	1	2	7
Wilde eend			1	1
Winterkoning			1	1
Zanglijster	1			1
Zwartkop	2	4	3	9
Eindtotaal	15	25	18	58

Ooit aan de Amer

Ooit aan de Amer is het meest soorten rijk van de drie locaties. In totaal werden 16 soorten vastgesteld (zie Tabel 1 en Figuur 1), waarvan 12 soorten als broedend zijn aangemerkt (zie Bijlage II). De overige 4 soorten, Groenling, Putter, Grote Bonte Specht en Houtduif, werden wel waargenomen maar zonder aanwijzingen voor broedgedrag.

Figuur 1: Overzichtskartaal van alle waargenomen broedvogelsoorten bij Ooit aan de Amer.

Grasmus

Binnen Ooit aan de Amer werden vijf territoria van de grasmus vastgesteld, waarmee de soort samen met de tuinfluit de meest algemene broedvogel van het gebied is. Tevens werden verse juveniele vogels geobserveerd, wat broedsucces bevestigt.

De groenling werd aangetroffen in het gebied, maar broedt niet binnen het plangebied.

Grote Bonte Specht

De grote bonte specht werd waargenomen en gebruikt het gebied als foerageergebied, maar broedt niet binnen het plangebied.

Heggenmus

Er werd één territorium van de heggenmus vastgesteld in lage ruigte, een habitatype dat kenmerkend is voor de soort.

Houtduif

De houtduif werd aangetroffen in het gebied, maar broedt niet binnen het plangebied.

Koolmees

Er werden twee territoria van de koolmees vastgesteld. In de wilgjes aan de oostzijde van het gebied werd een nest met net vlieg vlugge jongen aangetroffen. Elders in het gebied werd aanvullend een zingende vogel geregistreerd.

Merel

Er werd één sterk alarmerende merel vastgesteld, wat wijst op de aanwezigheid van een nest in de directe omgeving.

Pimpelmees

Er werd één territorium van de pimpelmees vastgesteld in de wilgjes aan de oostzijde van het gebied.

Putter

De putter werd aangetroffen in het gebied, maar broedt niet binnen het plangebied.

Roodborst

Er werd één territorium van de roodborst vastgesteld. De soort werd zingend aangetroffen binnen het voedselbos, wat erop duidt dat het gebied onderdeel uitmaakt van het broedterritorium.

Roodborsttapuit

Er werd één territorium van de roodborsttapuit vastgesteld in het westen van het gebied, in halfopen landschap dat kenmerkend is voor de soort. Zowel een zingende territoriale man als een vrouw werden aangetroffen.

Spotvogel

Er werden twee zingende territoriale spotvogels vastgesteld in het noordoosten van het gebied. Van één individu werd slechts één zangregistratie gemaakt. Dit is niet ongebruikelijk, aangezien spotvogels na het paren doorgaans nauwelijks nog zingen.

Tjiftjaf

Er werd één territorium van de tjiftjaf vastgesteld in het midden van het gebied.

Tuinfluit

Er werden vijf territoria van de tuinfluit vastgesteld, waarmee de soort samen met de grasmus de meest algemene broedvogel van het gebied is. Opvallend is de ruimtelijke verdeling tussen beide soorten: grasmussen maken voornamelijk gebruik van de lagere vegetatie, terwijl tuinfluiters zich meer ophouden in de dichtere en hogere begroeiing.

Vink

Er werd één territorium van de vink vastgesteld in de hogere wilgjes aan de oostzijde van het gebied.

Zwartkop

Er werden vier territoria van de zwartkop vastgesteld. De soort maakt gebruik van de tussenliggende vegetatielaag ten opzichte van grasmus en tuinfluit, en vervult daarmee een onderscheidende ecologische niche binnen het gebied.

Veld voor Verder

Bij Veld voor Verder werden in totaal 14 soorten vastgesteld, waarvan 13 soorten als broedend (zie Tabel 1 en Figuur 2) zijn aangemerkt (zie Bijlage II). Alleen de Bosrietzanger werd waargenomen zonder dat een territorium kon worden vastgesteld.

Figuur 2: Overzichtskaart van alle waargenomen broedvogelsoorten bij Veld voor Verder.

Bosrietzanger

Tijdens het onderzoek werden twee zingende bosrietzangers vastgesteld op twee compleet verschillende locaties binnen het gebied. Vanwege het feit dat de soort direct stil wordt na het vinden van een partner, en de waarnemingen vielen binnen de piek van de migratieperiode, kon niet met zekerheid worden vastgesteld of het broedvogels of doortrekkers betrof. De bosrietzanger is daarom niet als broedvogel opgenomen.

Cetti's Zanger

Er werd één territorium van de cetti's zanger vastgesteld nabij het vijvertje aan de oostzijde van het gebied.

Fitis

Er werd één territorium van de fitis vastgesteld in de zuidwestelijke punt van het gebied.

Grasmus

Er werd één territorium van de grasmus vastgesteld op een open plek in het gebied met overwegend lage vegetatie, een habitatype dat kenmerkend is voor de soort.

Grote Bonte Specht

Er werden twee individuen en één territorium van de grote bonte specht vastgesteld binnen het gebied.

Koolmees

Met drie vastgestelde territoria is de koolmees de meest algemene broedvogel van het gebied. Tijdens het onderzoek werd tevens een paar met vlieg vlugge jongen aangetroffen, wat broedsucces bevestigt.

Merel

Er werd één territorium van de merel vastgesteld in het midden van het gebied.

Pimpelmees

Er werd één territorium van de pimpelmees vastgesteld in het gebied, opvallend genoeg in de directe nabijheid van een succesvol broedend koolmezenpaar.

Tjiftjaf

Er werd minimaal één territorium van de tjiftjaf vastgesteld. De soort werd herhaaldelijk uitbundig zingend aangetroffen vanaf dezelfde zangpost.

Tuinfluit

Er werd één territorium van de tuinfluit vastgesteld in het midden van het gebied.

Vink

Er werden twee aangrenzende territoria van de vink vastgesteld in het noordwesten van het gebied. Beide territoriale mannen werden zingend tegenover elkaar aangetroffen.

Wilde Eend

Er werd één territorium van de wilde eend vastgesteld bij de vijver aan de oostzijde van het gebied. De soort is daarmee de enige watervogel die bij deze vijver broedt.

Winterkoning

Er werd één luidkeels zingend territorium van de winterkoning vastgesteld in het midden van het gebied.

Zwartkop

Met drie vastgestelde territoria is de zwartkop samen met de tjiftjaf de meest algemene broedvogel van het gebied. Tijdens het onderzoek werden tevens juveniele vogels roepend aangetroffen, wat broedsucces bevestigt.

(B)oerBurgerBos

Binnen het (B)oerBurgerBos werden in totaal 12 soorten vastgesteld (zie Tabel 1 en Figuur 3), waarvan 9 soorten als broedend zijn aangemerkt op basis van vastgestelde territoria (zie Bijlage II). De overige 3 soorten, Merel, Kauw en Houtduif, werden wel waargenomen maar zonder aanwijzingen voor

Figuur 3: Overzichtskaart van alle waargenomen broedvogelsoorten binnen het BoerBurgerBos.

broedgedrag.

Fitis

Er werden twee territoria van de fitis vastgesteld in het gebied. Tijdens het eerste bezoek werden twee zingende vogels nagenoeg naast elkaar aangetroffen. Tijdens het tweede bezoek kon de tweede vogel

ondanks een gerichte zoekpoging niet meer worden teruggevonden, wat erop wijst dat één van de vogels de ander heeft verdreven.

Grasmus

Er werden twee territoria van de grasmus vastgesteld, waarbij beide vogels zingend tegenover elkaar werden aangetroffen.

Groene Specht

Er werd één territorium van de groene specht vastgesteld binnen het plangebied. Vanwege het doorgaans grote territorium van de soort kon niet worden vastgesteld in welke mate het gebied wordt gebruikt als broedlocatie dan wel als foerageergebied.

Houtduif

De houtduif werd met regelmaat vliegend boven het gebied waargenomen, maar broedt niet binnen het plangebied.

Kauw

De kauw werd regelmatig waargenomen in het gebied, maar broedt niet binnen het plangebied.

Koekoek

Er werd één territoriale koekoek vastgesteld in het gebied. De vogel werd niet zingend aangetroffen, maar werd wel herhaaldelijk waargenomen binnen hetzelfde gebied. Er werd geen vrouwelijk individu vastgesteld.

Merel

De merel werd zingend aangetroffen op de rand van het gebied, maar er kon geen territorium worden vastgesteld binnen het plangebied.

Pimpelmees

Er werd één territorium van de pimpelmees vastgesteld in het midden van het gebied.

Tjiftjaf

Er werd één territorium van de tjiftjaf vastgesteld bij de ingang van het gebied. De soort werd herhaaldelijk zingend aangetroffen vanaf dezelfde zangpost.

Vink

Met minimaal vier vastgestelde territoria is de vink de meest algemene broedvogel van het gebied.

Zanglijster

De zanglijster werd zingend aangetroffen op de rand van het gebied, maar er kon geen territorium worden vastgesteld binnen het plangebied.

Zwartkop

Er werden twee territoriale zwartkoppen vastgesteld in het gebied.

Discussie

In de drie voedselbossen van Amerkantop zijn in totaal 22 broedvogelsoorten vastgesteld met een gezamenlijke broeddichtheid van ongeveer 58 territoria binnen het onderzoeksgebied. De aangetroffen broedvogels bestaan voornamelijk uit algemene soorten. De 5 meest voorkomende soorten zijn zwartkop, grasmus, vink, tuinfluiter en koolmees.

Uit het onderzoek is gebleken dat de broeddichtheid verschilt per gebied. Ooit aan de Amer heeft de hoogste dichtheid met 25 territoria, gevolgd door Veld voor Verder met 18 territoria en (B)oerBurgerBos met 15 territoria. Deze verschillen hangen samen met variatie in vegetatiestructuur en ontwikkelingsstadium van de voedselbossen. Over het geheel genomen laten de resultaten zien dat de gebieden een geschikt leefgebied vormen voor meerdere soorten broedvogels.

De gebieden worden gebruikt door een diverse hoeveelheid soorten die in het veld zijn aangetroffen, allereerst functioneren de gebieden als broedhabitat. Dit blijkt uit het in kaart brengen van territoria en zangposten bij meerdere soorten. Vogels gebruiken verschillende delen van de vegetatie om te nestelen; de lage ruigte kan dienen voor soorten als grasmus, dichte struiken voor zwartkop en hogere begroeiing voor bijvoorbeeld tuinfluiter. Ook dienen de voedselbossen als foerageergebied; door de combinatie van bomen, struiken en kruidachtige planten is er een gevarieerd voedselaanbod van insecten, zaden en bessen, waardoor zowel insectenetende als zaadetende vogels in het gebied kunnen zullen foerageren. De gebieden geven verschillende schuil- en rustplaatsen, dichte vegetatie en struiken geven bescherming tegen roofdieren en (menselijke) verstoring, wat belangrijk is voor zowel broedende vogels als de jonge dieren.

Er zijn geen grote aanpassingen noodzakelijk om de gebieden kansrijker te maken voor vogels, omdat uit het onderzoek is gebleken dat de voedselbossen nu al functioneren als geschikt broed-, foerageer- en leefgebied met een redelijke diversiteit en meerdere soorten waarbij broedsucces vastgesteld kon worden. Vanwege de aanwezigheid van variatie in begroeiing, van ruigte tot struiken en bomen, biedt het voldoende verschillende leefgebieden voor de meeste algemene soorten. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het feit dat de voedselbossen maar beperkte oppervlakte hebben en ook toegankelijk moeten blijven voor 'recreatief' gebruik en daadwerkelijk als voedselbos, waardoor te grote ingrijpende aanpassingen lastig te realiseren zijn. Het is daarom belangrijk om het huidige beheer voort te zetten en de bestaande structuur en rust zoveel mogelijk te behouden, zodat de huidige kwaliteit van het leefgebied in goede staat blijft.

Tijdens dit onderzoek zijn de drie voedselbossen van Amerkantop geïnventariseerd op de aanwezigheid van broedvogels en algemene vogelsoorten. Hoewel de inventarisatie een goed beeld geeft van de aanwezige soorten tijdens de onderzoeksperiode, zijn er enkele factoren die de betrouwbaarheid van de resultaten hebben beïnvloed.

Een belangrijke beperking van dit onderzoek is dat de inventarisaties slechts twee keer zijn uitgevoerd. Volgens de richtlijnen van Sovon Vogelonderzoek Nederland worden broedvogelinventarisaties normaal gesproken meerdere keren verspreid over het broedseizoen uitgevoerd. Hierdoor kunnen ook laat arriverende of minder opvallende soorten worden vastgesteld en wordt de kans op het missen van broedvogels kleiner. Doordat in dit onderzoek slechts twee veldbezoeken hebben plaatsgevonden, is de kans aanwezig dat niet alle broedvogelsoorten zijn waargenomen en dat de berekende broeddichtheid een onderschatting is van de werkelijke situatie.

Daarnaast zijn de inventarisaties niet vroeg in de ochtend uitgevoerd. Juist in de vroege ochtend, rond zonsopkomst, zijn de meeste vogelsoorten het actiefst en laten zij hun zang horen om territoria af te bakenen en partners aan te trekken. Dit moment wordt daarom beschouwd als het meest geschikt voor broedvogeltellingen (Sovon Vogelonderzoek Nederland, 2024). Doordat de tellingen later op de dag

plaatsvonden, is het mogelijk dat minder vogels zijn waargenomen en dat sommige territoria niet zijn vastgesteld.

Daarnaast kunnen weersomstandigheden en de beperkte onderzoeksperiode invloed hebben gehad op de resultaten. Ondanks deze beperkingen geven de inventarisaties een eerste indruk van de aanwezige vogelsoorten binnen de drie voedselbossen.

Op basis van de resultaten en de beperkingen van dit onderzoek wordt geadviseerd om de broedvogelinventarisatie in de komende jaren volgens de BMP-richtlijnen van Sovon Vogelonderzoek Nederland uit te voeren. Dit houdt in dat meerdere inventarisatierondes verspreid over het broedseizoen plaatsvinden en dat de tellingen vroeg in de ochtend worden uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een betrouwbaarder beeld van de aanwezige broedvogelsoorten en hun broeddichtheid.

Daarnaast wordt geadviseerd om de inventarisaties jaarlijks te herhalen. Op deze manier kunnen veranderingen in de vogelpopulaties worden gevolgd en kan worden beoordeeld of het beheer van de voedselbossen een positief effect heeft op de biodiversiteit. De resultaten kunnen vervolgens worden gebruikt om het beheer waar nodig aan te passen, bijvoorbeeld door het behouden van dichte struikvegetatie, het creëren van extra nestgelegenheid en het vergroten van de variatie in vegetatie, zodat verschillende vogelsoorten geschikte leefgebieden behouden.

Bronnenlijst

Amerkantop. (2025). *GOEDE BIOSFEER IS EEN FEEST: Een gebied met een zuivere leefomgeving*.

Retrieved June 28, 2026, from <https://amerkantop.com/wp-content/uploads/2026/01/2026-beleidsplan-amerkantop-2026-en-verder-1.pdf>

Boele, A. B., Vergeer, J. W., Van Bruggen, J. B., Goffin, B. G., Koffijberg, K. K., Van Oostveen, C. O.,

Schoppers, J. S., & Jansen, D. J. (2024). *Broedvogels in Nederland in 2023*. Sovon. Retrieved June

28, 2026, from [https://stats.sovon.nl/p9e482473-fe7f-49fb-9fb2-](https://stats.sovon.nl/p9e482473-fe7f-49fb-9fb2-2b9c3ab26e3dub/publicatie/21771)

[2b9c3ab26e3dub/publicatie/21771](https://stats.sovon.nl/p9e482473-fe7f-49fb-9fb2-2b9c3ab26e3dub/publicatie/21771)

BroedVogelMonitoring (BMP) | Sovon. (n.d.). Retrieved June 28, 2026, from <https://www.sovon.nl/bmp>

Foppen, R. F., & Vogel, R. V. (2022). *Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder*

instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden | Sovon Vogelonderzoek. Sovon. Retrieved June

28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/pub/publicatie/21059>

Oosterveld, E. B. O., & Klop, E. K. (2019). *Wat bepaalt de aankomst van Afrikatrekkers in hun broedgebied*

in Noordoost-Friesland? | Sovon Vogelonderzoek. Sovon. Retrieved June 28, 2026, from

<https://pub.sovon.nl/pub/publicatie/18980>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-a). *Bosrietzanger*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28,

2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12500>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-b). *Cetti's Zanger*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28,

2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12200>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-c). *Fitis*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from

<https://stats.sovon.nl/stats/soort/13120>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-d). *Grasmus*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026,

from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12750>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-e). *Groene Specht*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28,

2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8560>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-f). *Groenling*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026,

from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/16490>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-g). *Grote Bonte Specht*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June

28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8760>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-h). *Heggenmus*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/10840>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-i). *Kauw*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15600>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-j). *Koekoek*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7240>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-k). *Koolmees*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/14640>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-l). *Merel*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/11870>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-m). *Natura 2000-gebied Biesbosch | Sovon Vogelonderzoek*. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/gebied/1000112>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-n). *Pimpelmees*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/14620>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-o). *Putter*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/16530>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-p). *Roodborst*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/10990>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-q). *Roodborsttapuit*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/11390>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-r). *Spotvogel*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12590>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-s). *Tijftjaf*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/13110>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-t). *Tuinfluit*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12760>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-u). *Vink*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/16360>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-v). *Wilde eend*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/1860>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-w). *Winterkoning*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/10660>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-x). *Zanglijster*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12000>

Sovon Vogelonderzoek Nederland. (n.d.-y). *Zwartkop*. Sovon Vogelonderzoek. Retrieved June 28, 2026, from <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12770>

Vogel, R. V., Foppen, R. F., Van den Bremer, L. S., Van Turnhout, C. T., & Van Roomen, M. R. (2024).

Methodiek voor de bepaling van de staat van instandhouding van vogels | Sovon

Vogelonderzoek. Sovon. Retrieved June 28, 2026, from

<https://stats.sovon.nl/pub/publicatie/21323>

Bijlages

Bijlage I

Feedbackformulier Blok 4: Onderzoeksverslag ADEC

Naam studenten: Tristan, Robin, Imre en Jochem

Naam feedbackgever: Thom van Daalen

Zie beoordelingsrubric in teams (opdrachten) voor criteria 5-puntsschaal

	Wat is uitstekend?	Wat is de eis? = 3 punt waardering op basis van 5 punten schaal	Wat moet er nog verbeterd worden?
Algemeen & Verslagtechnisch	Layout is goed, gebruik van koppen en andere stukken.	structuur, taal en vorm is op orde (v/nv). De ingeleverde producten zijn compleet, verzorgd en volgens de afgesproken (digitale of analoge) indieningsrichtlijnen aangeleverd met een overzichtelijke lay-out en correcte taal. Het bewijsmateriaal is relevant en functioneel voor het aantonen van de leeruitkomsten, eenvoudig toegankelijk en zorgvuldig voorzien van correcte bronvermeldingen. Het geheel is transparant tot stand gekomen en bevat geen signalen van plagiaat. Het Nederlands is volgens HBO niveau en aangepast aan de doelgroep.	Sommige afbeeldingen zijn heel groot, misschien schuiven met de layout van afbeeldingen en tabellen zodat er geen paginas zijn die enkel afbeelding zijn.
Het Onderzoeksverslag is volledig en duidelijk uitgewerkt volgens de opdrachtomschrijving.	Onderzoeksverslag voldoet en de opbouw van de opdrachtomschrijving, goed initiatief met het zelf bedenken met extra deelvragen.	Het onderzoeksverslag is volledig en duidelijk uitgewerkt volgens de opdrachtomschrijving. De structuur is begrijpelijk maar bevat enkele onduidelijkheden of kleine inconsistenties.	
Inleiding	Goede trechterstructuur met algemene introductie biodiversiteit naar voedselbossen specifiek, en vervolgens naar vogels. Sterk gebruik soven bron.	Inleiding is logisch opgebouwd van algemeen naar specifiek. De aanleiding is onderbouwd met enkele passende bronnen. Probleemstelling, doelstelling en onderzoeksvraag zijn duidelijk en sluiten op elkaar aan. Een enkele onvolkomenheid in taal of formulering is aanwezig maar doet geen afbreuk aan de leesbaarheid.	Misschien iets meer bronnen toevoegen, literatuur zou helpen.
Materiaal en methode	Duidelijke beschrijving van wat er is gedaan, en hoe.	Bevat een duidelijke beschrijving van de locatie (inclusief biotische en abiotische factoren) en is voorzien van een kaart. Het is helder waar metingen zijn uitgevoerd of monsters zijn genomen. De gebruikte methode is duidelijk en navolgbaar	Wij vorm gebruik -> formeler schrijven (onpersoonlijk)

		beschreven. Materialen zijn benoemd en er is uitgelegd hoe gegevens zijn genoteerd. Een andere student zou het onderzoek kunnen herhalen. kleine verbeterpunten	
Resultaten	Alle waargenomen punten verwerkt in soorten met hoeveelheden, en in een arcgis kaart verwerkt waar en wanneer elke vogel gevonden is. Duidelijk opgestelde legenda. Veel kaarten met relevante informatie. Ook uitleg bij de kaarten, en onderbouwing met de hoeveelheid territoria bepaald.	Resultaten zijn overzichtelijk weergegeven in passende tabellen en/of grafieken. Tabellen en grafieken zijn correct opgesteld en duidelijk gelabeld. In de tekst worden de resultaten feitelijk en beschrijvend toegelicht, zonder interpretatie of verklaring. kleine verbeterpunten	Een van de kaarten heeft n lelijk paars vlak, leidt af van de informatie van de kaart
Discussie & Conclusie		De onderzoeksvraag wordt beantwoord op basis van de gepresenteerde resultaten. Er wordt gereflecteerd op de betrouwbaarheid van de resultaten (bijvoorbeeld meetfouten, steekproefgrootte en weersomstandigheden). Daarnaast wordt een realistisch advies gegeven aan de opdrachtgever, gebaseerd op de resultaten en onderbouwd met relevante bronnen. Kleine verbeterpunten	Conclusie nog afwezig, staat deels in de discussie
Bijlagen	Sovon (2024) is n sterke bron	Bijlagen bevatten een compleet en overzichtelijk logboek met meetgegevens, datum en tijd van uitvoering, uitvoerders en relevante omstandigheden (bijvoorbeeld weersomstandigheden). De ruwe data zijn correct verwerkt in Excel. Beschrijvende statistiek (indien mogelijk: gemiddelde, minimum en maximum, spreiding en aantal waarnemingen) is uitgevoerd en navolgbaar. Het onderzoeksplan met ontvangen feedback en een notitie hoe om is gegaan met deze feedback is compleet toegevoegd.	Bronnenlijst voor de rest is afwezig, uitbreiden lijst zou goed zijn

Algemene feedforward mbt onderzoeksverslag :

Meer bronnen, beetje schuiven met layout kaartafbeeldingen en de m&m onpersoonlijk herschrijven.

Terugkoppeling feedback ontvanger: Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten die je meeneemt nav de ontvangen feedback?

De belangrijkste aandachtspunten zijn het aanpassen van de schrijfwijze dus niet ik,hij,wij maar een neutrale schrijfwijze, ook hebben wij extra bronnen toegevoegd en de Conclusie vormgegeven.

Bijlage II

Cetti's zanger

Grote bonte specht

Koolmees

Pimpelmees

Tuinfluiter

Wilde eend

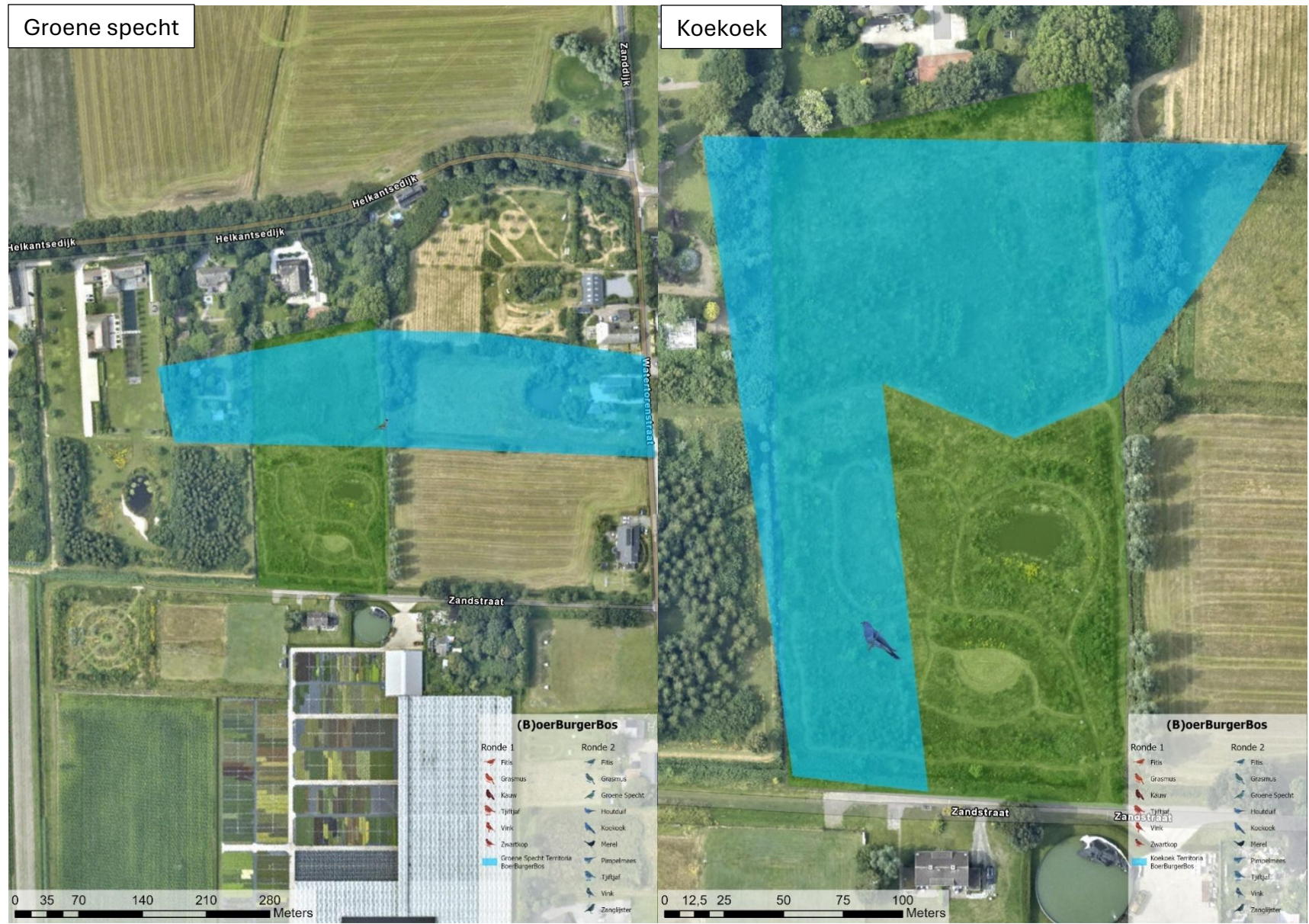
Winterkoning

Zwartkop

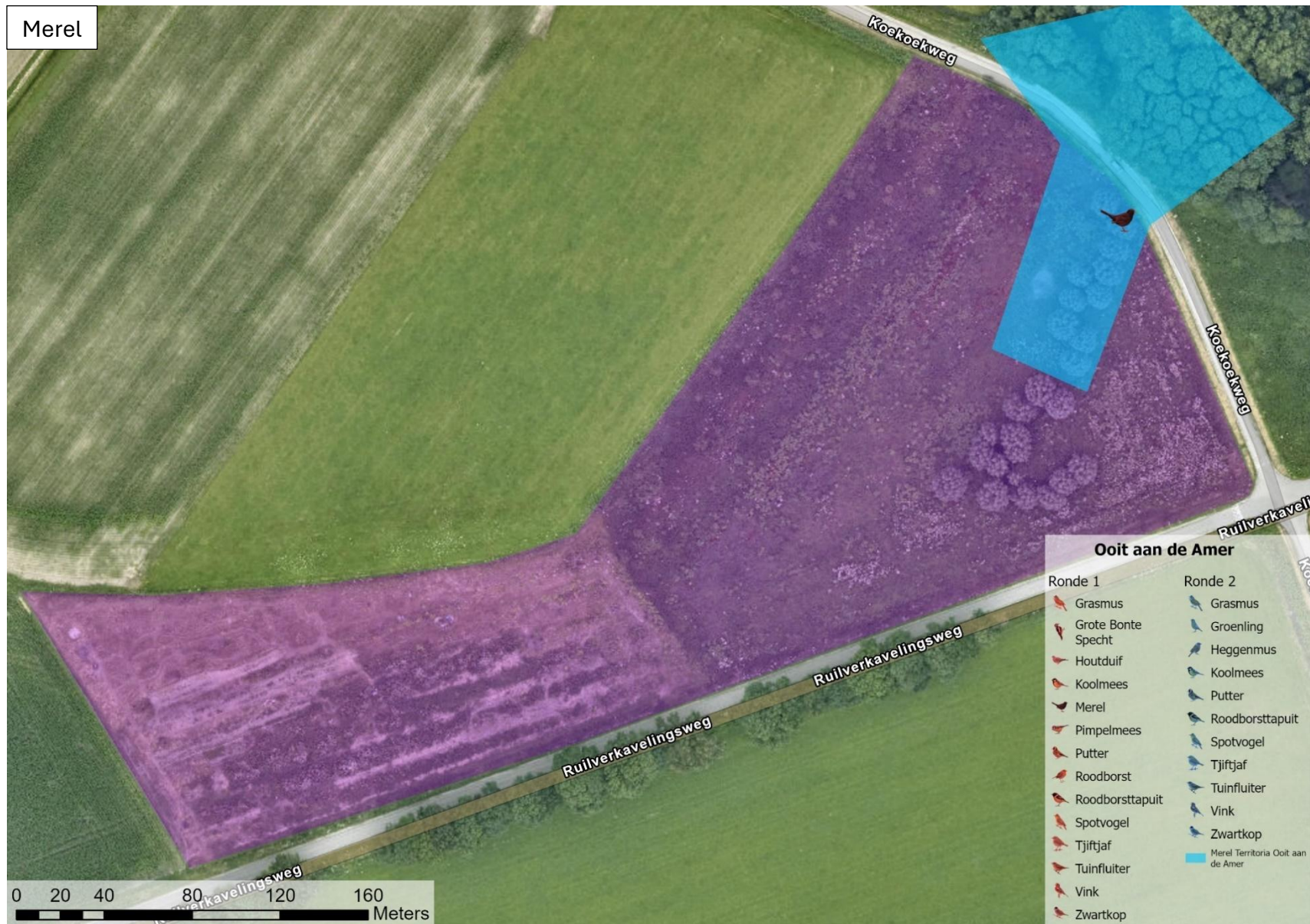

Heggenmus

Pimpelmees

Ooit aan de Amer

Ronde 1	Ronde 2
Grasmus	Grasmus
Grote Bonte Specht	Groenling
Houtduif	Heggenmus
Koolmees	Koolmees
Merel	Putter
Pimpelmees	Roodborsttapuit
Putter	Spotvogel
Roodborst	Tjiftjaf
Roodborsttapuit	Tuinfluter
Spotvogel	Vink
Tjiftjaf	Zwartkop
Tuinfluter	
Vink	
Zwartkop	

0 20 40 80 120 160 Meters

Koekoekweg

Ruilverkavelingsweg

Ruilverkavelingsweg

Pimpelmees Territoria

Ooit aan de Amer

Roodborst

Roodborsttapuit

Spotvogel

Vink

Ooit aan de Amer

Ronde 1	Ronde 2
Grasmus	Grasmus
Grote Bonte Specht	Groenling
Houtduif	Heggenmus
Koolmees	Koolmees
Merel	Putter
Pimpelmees	Roodborsttapuit
Putter	Spotvogel
Roodborst	Tjiftjaf
Roodborsttapuit	Tuinfluit
Spotvogel	Vink
Tjiftjaf	Zwartkop
Tuinfluit	
Vink	
Zwartkop	

Vink Territoria Ooit aan de Amer

